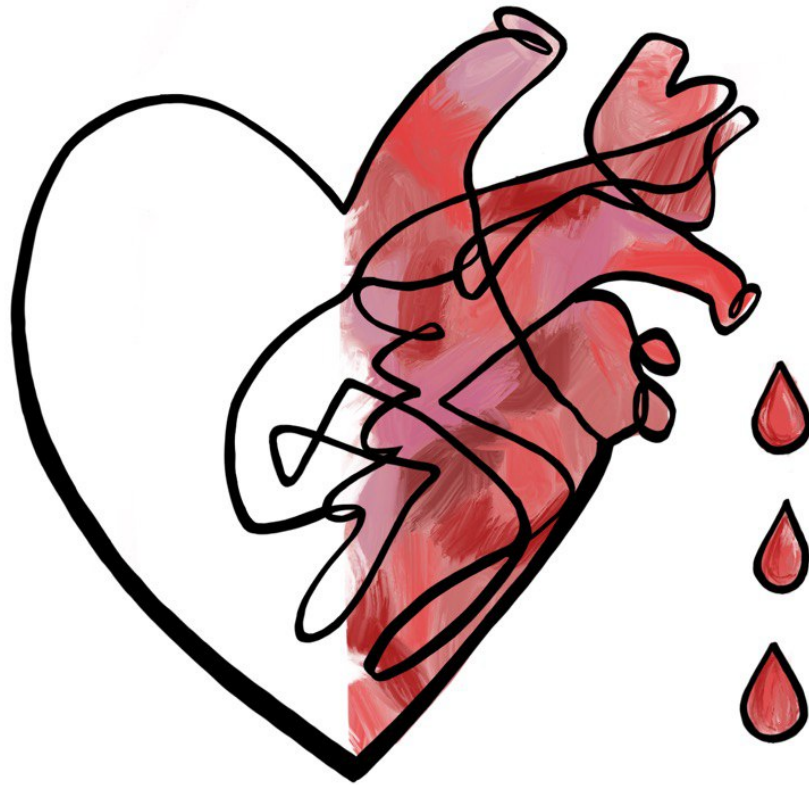

Herois i heroïnes a l'atac

Projecte Aprenentatge i Servei

Herois i heroïnes a l'atac

1 Sinopsi del projecte

L'alumnat de tercer i quart de primària del Col·legi Sant Lluís, després d'investigar, aprendre i reflexionar sobre l'aparell circulatori i el procés de donació sang, desenvolupa el projecte "Herois a l'atac". Una iniciativa que col·labora amb el Banc de Sang i Teixits del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya. L'objectiu és organitzar una jornada de donació de sang al barri de la Prosperitat i fomentar la màxima participació de la comunitat educativa de l'escola així com dels veïns i veïnes de Nou Barris. Al llarg del projecte, l'alumnat s'encarrega de preparar, difondre i dinamitzar aquesta iniciativa. La idea del projecte i la seva campanya de difusió gira al voltant de la intenció d'empoderar els participants per convertir-se en herois i heroïnes del dia a dia.

Enllaç del vídeo.

Vídeo *Herois a l'atac* de difusió de la campanya de donació de sang:

<https://www.youtube.com/watch?v=PE5oPXC3Tq0>

Vídeo amb el resum de les activitats realitzades durant la jornada:

<https://www.youtube.com/watch?v=csVlfp08Rtc>

Premis als quals es presenta la proposta.

Aquest projecte es presenta als premis següents:

- a. Premi Promoció d'hàbits saludables i prevenció de l'obesitat
- b. Premi Aprenentatge servei a l'etapa d'Infantil-Primària
- c. Premi Participació

2 Descripció del servei i les tasques

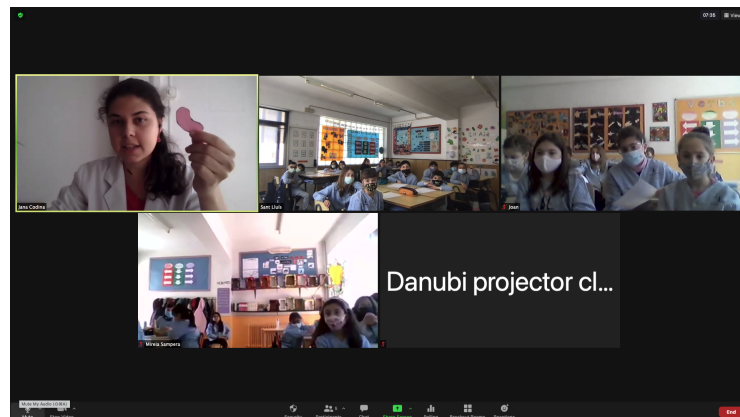
El Banc de Sang i Teixits (BST) del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya és l'entitat pública responsable d'aconseguir les donacions suficients per atendre a totes les persones, de Catalunya, receptores. El BST, per tant, fa d'intermediari entre les necessitats dels hospitals i els donants. Amb el projecte “Herois i Heroïnes a l'Atac”, l'alumnat col·labora amb el BST i s'encarrega de ser l'intermediari entre els/les donants i el banc de sang. D'aquesta manera, un cop l'alumnat ha adquirit uns coneixements en ciències, comunicació i valors, són capaços/es d'aplicar-los en la realització d'un servei determinat: la campanya de donació de sang.

La introducció del projecte “Herois i Heroïnes a l'atac” a l'escola va constar de diverses parts: (a) presentar el projecte a l'escola, (b) establir un pla de treball, (c) formar a l'alumnat, (d) preparar una campanya de promoció, (e) realitzar la campanya de promoció de la donació de sang, (f) realitzar una campanya de donació de sang, (g) fer estudi quantitatiu dels indicadors de les donacions i (h) agraïments a tota la comunitat educativa, al Banc de Sang i Teixits i al barri.

- a) El primer pas va consistir a establir les coordinacions entre el centre educatiu i les diverses entitats que formen part del projecte (Banc de Sang i Teixits i entitats del barri) per tal de presentar el projecte, demanar l'acceptació dels diversos recursos necessaris (com per exemple l'espai per la donació de sang) i començar a adequar-se a les possibilitats que ens oferien els diferents contextos.
- b) Una vegada vam veure les possibilitats que ens oferia l'entorn, vam poder establir un pla de treball tot contemplant les dates i les coordinacions amb els diversos òrgans que participarien en aquesta experiència. El treball en xarxa va ser essencial
- c) La formació va ser la primera etapa on l'alumnat va participar activament. En aquesta etapa l'alumnat va adquirir tots els coneixements relacionats amb la sang i la donació. Aquesta formació va girar entorn al projecte curricular de “L'Aparell Circulatori”, que posteriorment acabaria amb el producte final de la donació de sang. Durant la realització d'aquesta primera fase d'aprenentatge, el projecte es va adaptar els continguts curriculars de l'etapa, fent èmfasi a l'àrea de ciències i la competència comunicativa. No obstant això, també es van treballar un conjunt de valors com ara la solidaritat, l'altruisme, la responsabilitat, la cooperació, el treball en grup i la implicació, entre d'altres.

La formació es va estructurar en dos eixos principals: l'eix científic i l'eix de comunicació. La formació científica va consistir en diverses activitats que ens van oferir tots els coneixements per tal d'entendre el funcionament de l'aparell circulatori, què és la sang, les funcions de la sang dins de l'organisme, etc. per tal de poder entendre la necessitat vital de la sang, i per tant, entendre que hi ha persones que necessiten una donació.

Durant aquesta formació, van participar experts que ens van explicar en primera persona tots aquests conceptes. En la segona formació, es van treballar totes les habilitats comunicatives per a poder conscienciar els possibles donants. Es va treballar a través d'un projecte on havien de crear una campanya de difusió. Van determinar les eines de comunicació que utilitzarien i els diversos formats a través dels quals realitzarien la difusió. Durant aquesta fase, l'alumnat, va realitzar un logo, un eslògan, un cartell enunciatiu de la campanya de donació, un tríptic informatiu, un anunci de ràdio, i un rap per animar a la gent a donar sang.

Paral·lelament a aquesta formació organitzada pel centre educatiu en col·laboració amb agents externs, el projecte formatiu del BST va ser un punt d'aprenentatge a destacar. La formació la va realitzar el coordinador educatiu del banc de sang al mateix centre.

- d) Un cop l'alumnat va tenir clar el procés per a realitzar una campanya de donació de sang i tots els coneixements científics per tal de poder fer la difusió, es va procedir a preparar la campanya de difusió. La preparació va consistir en:
- Elaborar un cartell publicitari juntament amb un logo i un eslògan.
 - Dissenyar Flyers.
 - Crear un tríptic divulgatiu i informatiu.
 - Composar una cançó i fer un videoclip per animar a la gent a participar.

- e) La campanya de difusió es va realitzar a través del boca a boca, la promoció a través de cartells publicitaris al carrer i als diferents comerços del barri, a través de les xarxes socials de l'escola i amb la col·laboració d'altres entitats del barri.

- f) Quan es va fer la campanya de difusió amb una previsió de temps real per a poder reunir als donants necessaris, l'alumnat va participar activament a la campanya de donació de sang. Durant la jornada de donació de sang, l'alumnat va:
- Orientar als donants en els diversos passos previs a la donació de sang (ajudant-los a omplir correctament el formulari i adreçant-los a l'entrada).
 - Acompanyar-los en el moment posterior a l'extracció de sang i atorgant-los els obsequis que havien preparat (clauer, polsera i xapa personalitzada, la plantilla de la qual va ser realitzada per l'alumnat amb el logo de la campanya i mentre els donants realitzaven la donació els hi anotaven el nom i muntaven les xapes).
 - L'alumnat va cantar en dos moments del dia la cançó en directe per animar a la gent i donar les gràcies als donants que van participar durant la campanya.

- g) Posteriorment a la campanya de donació de sang, el Banc de Sang i teixits ens va fer arribar les estadístiques de la campanya: donacions rebudes, donacions intencionades, homes donants, dones donants, grup sanguini, etc. D'aquesta manera, vam poder realitzar un estudi quantitatiu i les estadístiques de la jornada.
- h) Finalment, el tancament del projecte va consistir en un procés de reflexió, agraïment i valoració de tot l'esforç que van realitzar les diverses parts implicades durant el procés.

3 Objectius de Desenvolupament Sostenible

Un dels principals resultats de la Conferència de Rio +20 va ser l'acord de desenvolupar un conjunt d'objectius de desenvolupament sostenible (ODS) en els quals es basa l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides. Enguany, el Col·legi Sant Lluís, s'ha implicat directament en la proposta i en la creació de projectes pel desenvolupament dels Objectius de Desenvolupament Sostenible. El projecte es presenta com una proposta d'Aprenentatge i Servei amb l'objectiu de fomentar l'Objectiu de Desenvolupament sostenible (3) Salut i Benestar.

El treball per l'assoliment d'aquests objectius globals ens permetrà:

- Recuperar el sentit social de l'educació.
- Estendre un concepte democràtic i participatiu de ciutadania.
- Integrar els aspectes cognitius amb els aspectes actitudinals i morals.
- Augmentar la cohesió social.
- Aprendre millor i remuntar els resultats acadèmics i la motivació envers els aprenentatges.
- Fomentar els projectes socials i de voluntariat.
- Reforçar les bones pràctiques i la imatge social del centre.
- Millorar la percepció social dels infants i els adolescents.

4 Necessitats educatives dels infants participants

La participació dels infants de 3r i 4t de primària en aquest projecte oferia un entorn d'aprenentatge que feia possible el treball col·laboratiu entre tots/es ells/es, no només dins de cada grup classe, sinó també entre els diferents grups que hi van participar. La situació generada per la COVID-19 va comportar un fraccionament dels cursos en grups més reduïts, fet que feia imprescindible la proposta d'activitats i projectes que permetessin -i a la vegada fomentessin- el treball en xarxa entre tot l'alumnat, com així va acabar sent durant tot l'ApS.

En un altre ordre de coses, esdevenia també essencial la necessitat de desenvolupar en els infants la seva sensibilitat envers els problemes de l'entorn i com, des de la seva posició, poden dur a terme petites accions que, encadenades, poden provar un canvi transformador en el seu entorn més immediat i, com a conseqüència, en la societat. Els valors de l'altruisme i les actituds solidàries són imprescindibles en l'educació dels nens i les nenes de la nostra societat.

5 Objectius educatius i competències

Objectius

La finalitat del projecte és ampliar la conscienciació sobre la necessitat de donar sang a través d'un aprenentatge significatiu que posteriorment s'assimilarà a partir de la reflexió i la intervenció activa. Aquesta formació els ha de donar l'oportunitat de realitzar un servei ciutadà, apropar-los a un camp científic d'interès, mostrar la feina del BST i ser conscients de la seva importància:

- Comprendre la necessitat de donar sang i quin impacte positiu pot arribar a tenir en les necessitats dels hospitals i malalts de la nostra societat.
- Sensibilitzar-se solidàriament sobre la importància de la donació de sang i entendre el compromís social en tant que membres de la societat en què viuen.
- Participar en una experiència on l'alumnat sigui el protagonista de dinamitzar la campanya de donació posant en pràctica els aprenentatges adquirits.

Competències

Competències bàsiques pròpies de l'àmbit de coneixement del medi:

1. Prendre consciència de la importància de la donació de sang en la societat.
2. Reconèixer i explicar els elements essencials que intervenen en el funcionament del sistema circulatori i el procés de donació de sang.

3. Valorar problemes socials rellevants interpretant-ne les causes i les conseqüències per plantejar propostes de futur.
4. Participar en la vida col·lectiva per afavorir un entorn més solidari.

Competències bàsiques pròpies de l'àmbit de l'educació en valors socials i cívics:

5. Adoptar hàbits d'aprenentatge cooperatiu que promoguin el compromís personal.
6. Mostrar actituds de servei i de compromís social.

Competències bàsiques pròpies de l'àmbit d'aprendre a aprendre:

7. Utilitzar la interacció en grup per adquirir el gust per aprendre.

6 Activitats d'aprenentatge

El projecte d'Aprenentatge i Sevei realitzat, va sorgir a través de la proposta de projecte de medi natural que es treballa a Cicle Mitjà entorn a l'aparell circulatori. Des de l'inici del projecte, es va proposar a l'alumnat l'objectiu de finalitzar aquest projecte amb una campanya de donació de sang. Per aquest motiu tot el procés d'aprenentatge que es va realitzar va ser especialment significatiu gràcies a la motivació de l'alumnat.

Les activitats d'aprenentatge es van realitzar a través de diverses situacions: sessions a l'aula, trobades amb experts en l'àmbit de la ciència i formacions amb el Banc de Sang i Teixits.

Els objectius d'aprenentatge que es van proposar van ser:

- Desenvolupar el coneixement científic.
- Assentar coneixements sobre l'aparell circulatori, el cor i la sang.
- Treballar les competències comunicatives.
- Reforçar les competències de l'àmbit de valors.

La proposta a l'aula va consistir en un projecte transversal a través del qual es van desenvolupar tots els continguts necessaris per a assolir els objectius proposats.

Les formacions amb experts i amb el banc de sang ens van permetre desenvolupar el coneixement científic, resoldre totes aquelles incerteses que va originar el projecte i entendre com havia de ser la tasca per a poder realitzar la campanya de donació de sang. Gràcies a aquestes trobades l'alumnat va poder ser capaç d'entendre el funcionament de l'aparell circulatori, la necessitat i la importància de la donació de sang, el procés de donació de sang.

7 Calendari

A continuació podem trobar el calendari amb les diferents fases del projecte d'aprenentatge i servei. Durant el transcurs del mateix, l'alumnat va destinar unes setmanes al procés d'aprenentatge i, a continuació, es va dur a terme la preparació i realització del servei. El projecte es va realitzar durant els mesos d'abril, maig i juny de l'any 2021.

Abril 2021						
Dll	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Maig 2021						
Dll	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Juny 2021						
Dll	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

	Projecte d'aprenentatge.
	Trobades amb experts/es científics/ques i Banc de Sang i Teixit.
	Preparació campanya difusió.
	Campanya de difusió.
	Campanya de donació de sang.
	Anàlisi resultats campanya.
	Avaluació i autoavaluació.

8 Participació dels infants i treball en xarxa

En una primera part del projecte, l'alumnat inicia el camí cap a la realització de la iniciativa de la donació convertint-se en experts de l'aparell circulatori, la sang i el mateix procés de donació. Per això es programen i s'executen una sèrie d'activitats d'aprenentatge on els alumnes van descobrint nous coneixements i realitzen noves connexions de significats.

D'entre aquestes activitats es destaquen les cerques d'informació a través de tablets o ordinadors i les entrevistes/xerrades a una metgessa i a un treballador del Banc de Sang i Teixits. Posteriorment a convertir-se en experts, els alumnes serien els encarregats d'organitzar la donació de sang. Per això la campanya de difusió de la iniciativa va néixer de les seves idees i va ser elaborada per ells i elles.

Cada classe del cicle mitjà s'encarrega d'un aspecte concret de la campanya i posteriorment es posa en comú. Les classes s'encarreguen de l'elaboració d'una frase eslògan, del logo de la donació i del cartell de promoció en un primer lloc.

També per a tal d'aconseguir el major nombre de participants, les aules s'organitzen per a fer una campanya de difusió a través dels mitjans de comunicació. Una aula s'encarrega d'elaborar un anunci de ràdio on la veu dels alumnes transmetia la informació necessària per participar i anima a la participació de tota la comunitat educativa del centre.

9 Celebració

El dia 1 de juny de 2021 es va dur a terme la jornada de celebració de l'ApS *Herois a l'atac* a la Plaça de Harry Walker de la Prosperitat, al costat del CAP de Rio de Janeiro. A les 9h del matí, l'alumnat es va aplegar davant la carpa del Banc de Sang i Teixits per donar el tret de sortida a la campanya tot cantant la cançó que havien creat. A partir d'aquí, durant tot el dia i organitzats en petits grups, van acompanyar les persones que s'havien inscrit per donar sang. Va ser un acte de celebració amb tots els agents participants implicats, tant pel que fa les entitats que van ajudar a la difusió del projecte, com l'organització beneficiada.

Les famílies i altres persones de la comunitat educativa, com ara mestres i personal de l'escola, es van apropar a fer la seva contribució a la campanya de donació de sang. Com que aquesta també estava oberta al públic en general, van ser desenes les persones que es van anar apropant fins que es va tancar la carpa de donació a les 21h del mateix dia.

10 Difusió

Per tant de donar a conèixer el projecte a les famílies del centre i l'entorn, es van fer servir les diferents produccions elaborades per l'alumnat que s'han descrit anteriorment:

1. Repartiment de díptics informatius que es van lliurar a l'alumnat i que van distribuir en comerços, botigues i entitats del barri, així com altres equipaments que fan servir.
2. Col·locació de pòsters de difusió de la campanya en punts estratègics del barri, com ara el CAP de Rio de Janeiro, farmàcies properes i diferents establiments i comerços.
3. Publicació de cartells i informacions a través de les xarxes socials de l'escola (@colsantlluis a *Twitter* i *Instagram*) com ara les següents:
 - a. Presentació del projecte: <https://www.instagram.com/p/COlC4LpljQa>
 - b. Difusió del videoclip *Herois a l'atac*: <https://www.instagram.com/tv/CPGCNh7KcS8>
 - c. Compartició del vídeo resum: <https://www.instagram.com/tv/CPqYqVTkoJa>
4. Col·laboració amb entitats del barri que van fer difusió de la campanya a través de les seves pàgines web i xarxes socials, com ara el Casal de Barri de la Prosperitat, el Casal de Joves de la Prosperitat, l'Associació de Veïns del Barri o el Districte de Nou Barris.
5. Cròniques a diferents mitjans de comunicació que van promoure la participació a la campanya de donació de sang i van difondre l'activitat una vegada celebrada:
 - a. Article *L'emotiu rap d'una escola de Nou Barris per impulsar la donació de sang* al mitjà de comunicació *TOT Barcelona: el diari de la capital*: <https://www.totbarcelona.cat/societat/lemotiu-rap-duna-escola-de-nou-barris-per-impulsar-la-donacio-de-sang-131912/>
 - b. Reportatge *Un rap infantil per animar a donar sang* al telenotícies del dimecres 2 de juny en l'edició de migdia del mitjà *betevé* (minut 8:00): <https://beteve.cat/btv-noticies-73/btv-noticies-73-1046/>
 - c. Notícia *Campanya de donació de sang* a la pàgina web de *9Barris Acull*: <https://9bacull.org/event/campanya-de-donacio-de-sang/>
 - d. Publicació a les xarxes socials de la secció *Criatures* del *Diari Ara*: <https://twitter.com/ARAcriatures/status/1397834626949947392>
6. Elaboració d'un vídeo que resumeix els millors moments de la jornada de celebració i difusió a través de les xarxes socials: <https://www.youtube.com/watch?v=csVlfp08Rtc>

11 Avaluació

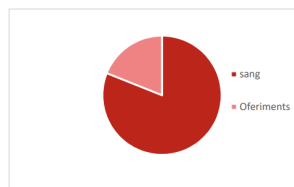
La realització d'un projecte d'aquestes característiques, el qual no només es centra en l'adquisició de coneixements, sinó que també hi ha implícites un seguit de competències de creixement personal i sensibilitat respecte una problemàtica social, requereix d'una mirada transversal que vagi més enllà d'una tradicional avaluació. En efecte, són diversos els elements que cal tenir en compte a l'hora d'avaluar -i valorar- el procés de desenvolupament del projecte i el resultat del mateix. Tanmateix, cal tenir clara que, en tant que la missió principal era fomentar la participació ciutadana en la campanya de donació de sang, un dels aspectes a tenir en compte ha de ser el registre de persones que van assistir el dia de la celebració.

El Banc de Sang i Teixits ens va proporcionar els següents gràfics sobre el resultat:

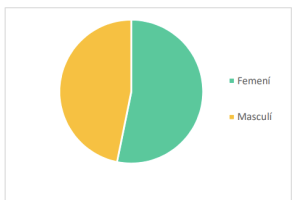
Torn de matí (9 a 14h)

Data 01/06/2021
Campanya BARCELONA Carpa-Pl.Harry Walker
Codi 2913

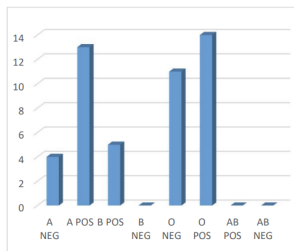
2913		
Donacions		%
sang	47	81,03%
Oferiments	11	18,97%
total	58	
Nous	8	13,79%

SEXE		%
Femení	25	53,19%
Masculí	22	46,81%
Total	47	

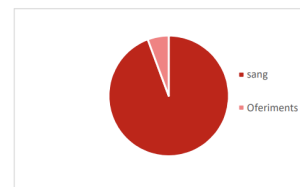
GRUPS / DONACIONS DE SANG		
GRUPS		%
A NEG	4	8,51%
A POS	13	27,66%
B POS	5	10,64%
B NEG	0	0,00%
O NEG	11	23,40%
O POS	14	29,79%
AB POS	0	0,00%
AB NEG	0	0,00%
TOTAL	47	

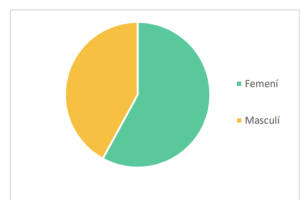
Torn de tarda (16 a 21h)

Data 01/06/2021
Campanya BARCELONA Carpa-Pl.Harry Walker
Codi 2913A

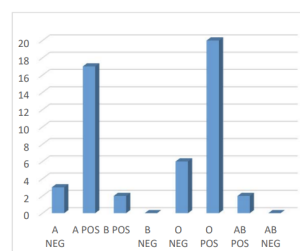
2913		
Donacions		%
sang	50	86,21%
Oferiments	3	5,17%
total	53	
Nous	14	24,14%

SEXE		%
Femení	29	58,00%
Masculí	21	42,00%
Total	50	

GRUPS / DONACIONS DE SANG		
GRUPS		%
A NEG	3	6,00%
A POS	17	34,00%
B POS	2	4,00%
B NEG	0	0,00%
O NEG	6	12,00%
O POS	20	40,00%
AB POS	2	4,00%
AB NEG	0	0,00%
TOTAL	50	

Com podem veure, gairebé un centenar de persones van arribar a donar sang en una jornada en què, més enllà de l'assistència, també es van valorar un gran nombre de vivències i experiències que van ser d'allò més significatives per a l'alumnat del centre i les seves famílies, les quals van apropar-s'hi durant tot el dia per poder veure com els seus fills i filles.

12 Recursos

Per a tal de poder articular i fer realitat el projecte, van ser necessàries una sèrie de recursos específics.

En primer lloc cal tenir present els recursos materials requerits per a poder elaborar la primera part del projecte on els alumnes fan una recerca d'informació per a convertir-se en experts del tema. Fent necessari la utilització de tabletas o ordinadors per a possibilitar una recerca d'informació, connexió d'internet i projectors per a la realització d'entrevistes i xerrades per zoom amb experts i tot el material fungible necessari per a les activitats d'aprenentatge del projecte.

Per altra banda, en una segona part del projecte on l'alumnat s'encarrega de la campanya de difusió de la iniciativa, es requereix de la impressió de flyers i cartells facilitada pel Banc de Sang i Teixits en primer lloc. Per difondre el missatge a través de les xarxes i mitjans de comunicació s'utilitza material d'enregistrament de veu i imatge així com programes d'edició de veu i vídeo.

Al ser un projecte encarat a la participació de la comunitat educativa de l'escola i obert als veïns i veïnes del barri, el principal recurs del qual necessitàvem implicació eren les entitats i petits negocis del barri. D'aquesta manera, aquest recurs no material permet transmetre la iniciativa arreu del barri penjant cartells a les botigues locals, fent difusió de l'anunci de radio, aconseguir la visualització de vídeos a través de les pàgines i xarxes socials de diverses entitats del districte.